

**Erasmi a Chokier Tractatus absolutissimus de
iurisdictione ordinarii in exemptos, deque illorum
exemptione ab ordinaria iurisdictione**

Mvltis Pontificvm Decretis, Et SS. Congregationis ... Cardinalium
Declarationibus illustratus ; omnibus in iudicio Civili & foro Ecclesiastico
versantibus perquam utilis ac necessarius ; in duos tomos ab ipso Auctore
distinctus

Chokier, Érasme de

Coloniae Agrippinae, 1684

59. Ecclesia, quando vel Episcopo vel alteri Prælato subjecta præsumatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61886](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61886)

rit Episcopus aliis pœnis, Censuris exceptis, procedere, atque ita occurritur objectioni suprascriptæ, licet enim habens Jurisdictionem in foro externo spirituales potestates excommunicare, & cetera explicare, sine quibus Jurisdictione exerceri non potest, licet tamen intellectum habet, nisi per speciale Privilegium ligata sit potestas, quo ad aliquam specialem pœnam, ideoque non erit frustranda cogendi potestas, quia potestati aliis pœnis Canonis, & ita concludit Thom. Sanchez. d. n. 23. per tot.

Q U Æ S T I O LVIII.

Privilegia Exemptionum an exinaniant Exemptos à Jurisdictione inquisitorum hæreticæ pravitatis.

Respondeo non eximere. *Lapsus alleg. 195.* Ratio est, quia Pontifex subditur concedendis. *cap. officium 8. de inquis. hæreticæ pravitatis*, non obstantibus privilegia huic Constitutioni deroget. Exempti inquisitoribus hæreticæ pravitatis submittuntur. *Lapsus d. alleg. 105.* quod restringitur in exemptionibus concessis ordinibus. *Divisio enim cap. officium loquitur de personis, non verò de ordinibus, inret quoslibet diversa est ratio. c. ne aliqui de privileg. in 6. Lapsus d. alleg. 105. in fin. sed solet Pontifex in facultate qua concedit Episcopis seu aliis hæreticæ pravitatis Inquisitoribus imponere clausulam hanc: cum plena, & omnimoda auctoritate contra omnes & singulos viri sexus Laicos & Seculares, & quorumvis ord. etiam Mendicantium regulares, etiam à Jurisd. tua quomodolibet exemptos immediatè subjectos inquirenda, & procedenda legittimis iudicibus carceribus mancipandi: atque hæc facultas data est Ordinario Leodiensi: plura hæc de re videntur quæ scripti alio in loco, de Jurisd. ordin. Exemptos Tom. 2. part. 2. de Conservatoribus, quæst. 5. & alibi.*

Q U Æ S T I O LIX.

Ecclesia quando vel Episcopo, vel alteri Prælato subjecta præsumatur?

1. Omnes Ecclesie præsumuntur subjecta Episcopo.
  2. Fallit ut in 2.
  3. Subjectio ex quibus coniecturis præsumatur.
- L**icet Ecclesia sit intra limites Diocesis Episcopo subjecta præsumatur. *c. omnes Basilica 16 q. 7. c. constitutus de Relig. domibus.* non tamen id obtinet in Ecclesiis sitis intra limites Jurisd. aliorum Prælatorum. *c. ult. de offic. arc. Lucas de Penna l. 3. p. 1. sumpt. 137. C. de pœnis publicis li 10. Menoch. li. 6. p. 72. n. 1.* nisi concurrant alia quæ subjectionis præsumptionem inducant, ut sunt perceptio decimarum, assignatio congruæ portionis, subitio onerum: hæc enim donant Ecclesiæ subjectionem. *Far. Dec. 102. n. 8. p. 1. c. de Monachis de prebend. c. avaritia eodem Lamberti. de Jure Patr. art. 1. q. 10. Pr. incip. 4. par. 2. n. 4. 7. & 8. vers. Quartum ponit dubium.*
- Secundò, Ecclesia præsumitur subjecta alteri, cum solvit Cathedralicum. *cap. illud. 2. 10. quæst. 3. Lucas d. loco. p. 1. 8. Menoch. d. p. 72. n. 2.*

Tertio, si aliqua Ecclesia alteri ratione illius visitationis subdit. *c. illud Magni 10.*

quæst. 3.

Quarto, ex præstatione quartæ. *c. priscis 10 q. 3.*

Quinto, ex solutione procuracionis. *c. quiescamus dist. 52.*

Sexto, ex defunctorum sepultura. *c. placuit 13 q. 2. cap. 2. de rest. spol. in 6. Cavalcan.*

Cap. 34. nu. 10.

Septimo, ex mandatorum susceptione atque obedientia. *c. quem progentores 20.*

9. Innoc. c. olim 3. de Rest. spol.

Octavo, ex præstatione reverentiæ. *c. ex ore de His qua sunt à majore parte Capituli.*

Nono, Quando recipit munus Consecrationis. *c. Præbiter d. 24. c. hac quippe 3. q. 1.*

Decimo, Quando Pontificalia admittit. *c. Pontifices 7. q. 1. Goffredus d. c. ex ore.*

Undecimo, ex re Judicata, contra se lata, *cap. olim 3. de Rest. spol.*

Duodecimo, per exercitium Jurium superioritatis, v. g. si exercuerit aliqua jura Pontificalia. *Menoch. l. 6. præf. 72. n. 13. quæ de re vide etiam quæ alio loco scripti. q. 52. 33. & 50.*

Q U Æ S T I O LX.

Cæmeteria an gaudeant Exemptione Ecclesiasticum.

1. Cæmeteria gaudent Privilegiis Ecclesie. 3. In dubio, locus non est habendus pro Cæmeterio: quod fallit, ut hic.

2. Locus ille pro Cæmeterio, habendus, qui ab Episcopo benedictus est. *Menochius de Arbu. Jud. l. 2. casu 95. nu. 10. & l. 5. præf. 20. Covar. var. reso. c. 1. nu. 5.*

Sed dubium est, unde locus quispiam præsumatur esse cæmeterium Ecclesie? quem articulum aliquot Conclusionibus enteleo.

Prima Conclusio: Locus ille pro Cæmeterio habendus est, quem latè constat ab Episcopo pro Cæmeterio fuisse benedictum, ut & è contra non habendum pro Cæmeterio, quem constat non fuisse pro Cæmeterio per Episcopum benedictum. *Clem. 1. ubi D. D. de sepult. Menoch. l. 6. præf. 72. nu. 15.*

Secunda Conclusio, in dubio locus non est habendus pro Cæmeterio. *Menoch. d. præf. 72. n. 16.* idque nisi aliud quibusdam conjecturis præsumatur, conjecturæ autem sunt, si locus situs sit circum majorem Ecclesiam passus quadraginta, aut minorum passus triginta. *Menoch. d. præf. 72. n. 18. & seqq.* Similiter si Ecclesia sit antiqua, locusque apud ipsam Ecclesiam semper fuerit reputatus pro Cæmeterio. *Menoch. d. præf. 72. n. 12.*

Ut & si in ejusmodi loco reperta fuerint ossa mortuorum. *Menoch. d. præf. 72. n. 22.* & quidem non paucorum, sed plurimorum. *Mascard. de probat. Concl. 289. Barib. Fumus & cæteri Casuisti in verb. sepultura. Menoch. d. præf. 72. n. 21. in fin.* Nam ut est in proverbio Erasmi *Cent. 7. adagio 94.* una hitundo non facit ver, nec unus Homo Civitatem, nec unus nummus divitem, nec unum os hominem. *Q. V. E.*